

Regeringskansliet

Remiss om Promemoria – Särskilda bestämmelser om förprovning av ändring av avloppsreningsverksamhet

Er beteckning: dnr M2021/02448

Sammanfattning

Länsstyrelsen anser att förslaget i promemorian möjliggör en snabbare hantering av de förändringar som krävs, inom ramen för befintligt tillstånd, vid en bristsituation avseende vattenreningskemikalier. En bristsituation kan uppstå med kort varsel och avloppsreningsverksamhet måste fortgå under den tid bristen varar, eller den tid som krävs att ställa om till alternativa reningsmetoder. Länsstyrelsen anser förslaget med vissa justeringar ger förutsättningar att snabbt anpassa driften och därmed minska risken för negativa konsekvenser för miljön och människors hälsa, vid de bristsituationer när en tillståndsprovning enligt nu gällande lagstiftning skulle krävas.

Undantag från tillståndsprovning på grund av bristsituation avseende vattenreningskemikalier.

Avloppsreningsverk skiljer sig från många andra tillståndspliktiga verksamheter då det avloppsvatten som inkommer måste hanteras. Det måste därför finnas möjlighet att vid en bristsituation av kemikalier snabbt kunna förändra reningsprocessen med så låg omgivningspåverkan som möjligt. Länsstyrelsen anser därför övergripande att det är motiverat att genomföra de föreslagna ändringarna. Länsstyrelsen anser dock att det finns anledning att överväga om det går att formulera bestämmelserna mer generellt så att de kan omfatta även andra oförutsägbara förhållanden som kan leda till akut försämrad vattenrening. Dvs. andra tillfälliga störningar som påverkar möjligheten till rening, till exempel reservdelsbrist eller oljekris.

6.2 Ändringen ska vara tillfällig

Enligt förslaget får ett beslut att godkänna en sådan anmälan eller ett föreläggande om försiktighetsmått med anledning av en sådan anmälan eller ett beslut att godkänna den samma få som längst avse tiden fram till och med den 30 juni 2023. Om en verksamhetsutövare önskar att en tillfällig ändring som anmälts i enlighet med författningsförslagen ska göras permanent, ska verksamhetsutövaren i stället ansöka om tillstånd för ändringen.

Att tiden för att godkänna en sådan ändring bör begränsas anser länsstyrelsen ger tydlighet till verksamhetsutövaren avseende kravet på tillståndsprövning om ändringen blir permanent. Det kommer dock inte finns utrymme tidsmässigt att tillståndspröva en sådan ändring som anmäls och godkänns sent in i tidsperioden. Författningsförslaget bör därför ändras på ett sådant sätt att det framgår att tillståndsprövning måste inledas eller genomföras inom perioden om en sådan ändring ska bli permanent.

6.3 Anmälans innehåll

I tillägg till promemorians förslag anser länsstyrelsen att orsaken till bristsituationen ska motiveras i anmälan till tillsynsmyndigheten. Detta finns motiverat i skälen till förslaget men länsstyrelsen anser att det tydligare ska framgå av förslaget.

Vägledning avseende definition av bristsituation

För att underlätta för tillsynsmyndigheten bör vägledning utarbetas vilken tydliggör när bristsituation råder. Brist kan råda hos en kemikalieleverantör men kanske inte hos alla leverantörer. En verksamhetsutövare kan definiera brist vid förhöjda prisnivåer vilket inte alltid är likställt med en bristsituation. Det kan i dessa fall vara svårt för tillsynsmyndigheten att bedöma om det föreligger en faktisk brist eller om de ökade prisnivåerna är en följd av andra parametrar som t.ex. oljepriser.

6.4 Myndighetens hantering och beslut med anledning av en anmälan

Om kriterierna för ändring genom anmälan inte är uppfyllda ska myndigheten meddela förbud mot att genomföra ändringen eller förelägga verksamhetsutövaren att söka tillstånd enligt förslaget.

Det är dock inte tydligt vilka konsekvenserna blir om tillsynsmyndigheten beslutar att inte godkänna en anmälan om ändring p.g.a. att mottagande recipient påverkas i för stor utsträckning av det utökade utsläppet från verksamheten (kan särskilt aktualiseras när recipienten är känslig). Det avloppsvatten som kommer in till avloppsreningsverket behöver hanteras på något sätt, varför det blir svårt att förbjuda verksamheten. Vid sådana omständigheter bör det istället kunna ställas krav på återställning och efterbehandling och/eller ekologisk kompensation. Länsstyrelsen vill också uppmärksamma problematiken med att verksamheten ändå kan komma att behöva förbjudas om utsläppen innebär att uppnåendet av en miljö kvalitetsnorm äventyras, eller att vattenkvaliteten försämras på ett otillåtet sätt.

Bakgrundsinformation

Det krävs tillstånd för att ändra en tillståndspliktig verksamhet om ändringen i sig innebär en sådan verksamhet eller åtgärd som är

tillståndspliktig enligt 2–32 kap. miljöprövningsförordningen eller om ändringen i sig eller tillsammans med tidigare ändringar innebär att en olägenhet av betydelse för människors hälsa eller miljön kan uppkomma.

Enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2010/75/EU om industriutsläpp samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar (industriutsläppsdirektivet), gäller krav på tillstånd för industriutsläppsverksamheter. Tillstånd krävs även för väsentliga ändringar av en verksamhet. En väsentlig ändring är en ändring som kan ha en betydande negativ inverkan på människors hälsa eller miljön.

Om en åtgärd utförs inom ramen för befintligt tillstånd eller anmälan och med samma miljöpåverkan som före åtgärden, skulle åtgärden kunna vara sådan att den varken omfattas av tillståndsplikt eller anmälningsplikt. Byte av reningskemikalie är ett exempel på en åtgärd som, beroende på utformningen av tillståndet eller anmälan, i vissa fall varken omfattas av tillståndsplikt eller anmälningsplikt. Det är tillsynsmyndigheten som i det enskilda fallet avgör om en ändring omfattas av tillståndsplikt eller anmälningsplikt.

En eventuell brist på tillgång till kemikalier som används för rening av avloppsvatten kan påverka, och medföra behov av ändringar i, driften av avloppsreningsanläggningar och andra avloppsanordningar. Om tillståndsprövning krävs för denna ändring är den emellertid ofta tidskrävande och ställer krav på ett relativt omfattande underlag. Förslaget i promemorian om tillfälliga ändringar i miljöprövningsförordningen (2013:251) och förordningen (1998:899) om miljöfarlig verksamhet och hälsoskydd möjliggör anmälan av en ändring som annars skulle vara tillståndspliktig.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av Daniel Gustafsson med miljöhandläggare Maria Lundgren som föredragande. I den slutliga handläggningen har också Therese Edin, Hans Olofsson och Ulrika Prytz medverkat.

Så här hanterar Länsstyrelsen personuppgifter

Information om hur vi hanterar dessa finns på www.lansstyrelsen.se/dataskydd.